

Verstrengelde dromen

Verstrengelde dromen

Marijke Prevoo

Schrijver: Marijke Prevoo

Coverontwerp: Marijke Prevoo

ISBN: 9789465201627

© <Marijke Prevoo>

Met dank aan: Natascha Rouette, Anita Prevoo, Bert Prevoo, Nicole Samson en Thibo de Zeeuw voor het lezen van de proefdruk.

Hoofdstuk 1

Wanneer ze bijna niet meer kan, grijpt ze de bovenkant van de rots vast om zichzelf naar boven te tillen. Haar spieren trillen van vermoeidheid, maar haar zucht naar de waarheid geeft haar kracht. Haar energie raast door haar hele lichaam en lijkt naar de hele wereld uit te stralen. Hoe zwaar haar armen ook zijn, haar lichaam krijgt ze naar boven gedrukt. Noem het wilskracht, noem het de kracht van frequenties. In haar gedachten heeft ze al de beslissing gemaakt. Ze gaat de top bereiken.

Ze maakt zich klaar om iets wonderbaarlijks te zien, maar dan ziet ze iets wat zelfs zij nooit had verwacht.

Het is een droom. Het moet een droom zijn. Dit is de enige waarheid. Ik leef. Hier en nu. Ik leef alleen maar hier en nu. Stella kijkt zichzelf in de ogen, haar bruine ogen met een lichte groene gloed. Ze zet de kraan open, wacht tot het water iets warmer is en gooit het vervolgens in haar gezicht. Haar bruine haren hangen futloos langs haar gezicht. Ze stopt een verdwaalde krul achter haar oren. Het is weer een nieuwe dag. Een nieuwe dag in het leven hier bij haar moeder.

Ik ben er nog niet klaar voor. Haar ogen voelen alsof ze urenlang de VR-set op heeft gehad.

Ze kamt haar haren met een rode borstel om er toch wat meer volume in te krijgen. De verdwaalde krul springt weer achter haar oor vandaan en ze stopt hem terug. Snel veegt ze wat concealer rond haar hangende oogleden en drukt ze op een knop waardoor de wastafel in de muur verdwijnt. Ze laat zich vallen in de bureaustoel die midden in de kamer staat en rolt richting haar bureau. Ze zwaait om het scherm te activeren. Een camera komt uit het scherm naar boven en klapt zich uit in de breedte en hoogte, zodat ze van alle kanten gezien kan worden door haar docent. Ze is nog net op tijd. Haar les begint over één minuut.

"Ben je al begonnen?" Stella hoort gefluister vanuit de deuropening komen. Haar moeder staat met ontbijt op haar te wachten. Stella

knikt ja en kijkt snel weer terug naar het scherm. Terwijl ze luistert hoe haar docent de uitleg van de uitdaging van vandaag geeft, zet haar moeder het ontbijt naast haar neer. Ze stopt nog net niet het rietje van de shake in haar mond. Stella kijkt snel of het niemand is opgevallen in haar klas. Haar scherm is gevuld met alle vensters van haar klasgenoten en in het midden haar docent die passievol aan het praten is. Gelukkig staren de meesten nog half slapend voor zich uit.

Als haar moeder blijft staan om een glimp van haar les op te vangen, gebaart Stella dat ze moet gaan. Langzaam sluit ze de deur achter zich. Ze vindt het altijd belangrijk dat Stella zich correct gedraagt, dat ze doet wat van haar verwacht wordt en dat ze goed en gezond eet. Door zich te richten op deze praktische zaken, heeft ze het gevoel een goede moeder te zijn. Een lange knuffel, een diep gesprek of het opmerken van haar emoties, dat komt echter nauwelijks voor.

"Vandaag gaan we bekijken hoe Bell's Theorema voortbouwde op de EPR-paradox," vertelt de docent. Stella zoekt snel haar aantekeningen van de vorige keer op over de EPR-paradox. Ze scant de informatie met haar ogen.

In 1935 stelden Einstein, Podolsky en Rosen (EPR) een gedachte-experiment voor dat kritiek uitte op de kwantummechanica. Ze wezen op een paradox: twee deeltjes die met elkaar in wisselwerking zijn geweest, kunnen daarna ver uit elkaar worden gebracht, maar lijken bij meting nog steeds direct op elkaar afgestemde uitkomsten te geven — zonder dat er fysiek contact of communicatie tussen hen is. Dit leek in strijd met het klassieke idee dat niets sneller dan het licht informatie kan overdragen en zette vraagtekens bij de volledigheid van de kwantumtheorie en het principe van lokale realiteit.

John Bell formuleerde in 1964 een theorie die deze kwestie toetsbaar maakte. Zijn beroemde stelling — Bell's Theorema — liet zien dat geen enkel model dat tegelijk lokaal (zonder sneller-dan-lichtinvloeden) en realistisch (waarbij eigenschappen van deeltjes al vóór de meting bestaan) is, alle voorspellingen van de kwantummechanica kan verklaren. Experimentele tests van Bell's

ongelijkheden toonden later aan dat de natuur zich inderdaad anders gedraagt dan Einstein had gehoopt: de werkelijkheid is fundamenteel niet-lokaal en de eigenschappen van verstrengelde deeltjes komen pas tot stand bij de meting.

De docent keert zich om naar de klas. “Jullie krijgen vandaag de opdracht om een Bell-test uit te voeren. Die laat zien hoe verstrengeling zich gedraagt en waarom de klassieke aannames over deeltjes niet meer houdbaar zijn.”

Stella heeft het gisteren nog met Saartje erover gehad welke manieren er zijn om het experiment op te zetten. Ze dachten al dat dit eraan ging komen, *easy*.

De docent gaat verder: “Jullie worden verdeeld in teams. Elk team ontwerpt en bouwt een experimentele opstelling waarin twee fotonen worden verstrengeld, zodat hun toestanden onderling verbonden zijn. De werkomgevingen zijn nu geopend. Zet je VR-set op en steek je hand op als je hulp nodig hebt.”

Stella schuift haar stoel weg, zet haar VR-bril op en ziet de wereld om zich heen veranderen. De ruimte is kaal en wit, met gladde muren en licht dat door minimalistische vensters binnenvalt. Er staan grijze werktafels en eenvoudige stoelen. In de hoek staat een pilaar met een scherm. Saartje verschijnt naast haar.

“Nice! We zitten weer samen,” zegt Stella.

“Ze leren het ook nooit,” grinnikt Saartje. “Je zou denken dat ze anderen eens een kans gunnen.”

“Jason zal zich wel weer lopen opvreten,” zegt Stella. “Maar hij doet het toch altijd liever in z’n eentje.”

Saartje lacht. “Laat hem maar. Zullen we aan de slag?”

“Zeker. Ik zat te denken aan een twee-fotonenverstrengeling,” oppert Stella.

“Goed idee. We kunnen bij dit scherm invoeren wat we nodig hebben: een twee-fotonenlaser, bijvoorbeeld. Gebruiken we BBO- of BiBO-kristallen?”

“Doe jij maar een gok.”

“Dan neem ik BiBO. We hebben ook spiegels, lenzen, polarisatiefilters nodig... en natuurlijk de detectoren voor de Bell-metingen.”

Terwijl Stella de benodigde onderdelen invoert, verschijnen ze direct op een tafel naast Saartje. Stella teleporteert zichzelf ernaartoe. Hun echte handen sturen hun virtuele handen aan, waarmee ze de laser en optische elementen precies kunnen positioneren.

De uitdaging is om alles nauwkeurig af te stemmen. Dankzij het extra werk dat ze vorige week al deden na de theorieles, weten ze precies hoe ze de verstrengeling kunnen meten.

"Ik vraag me af of het ook zou werken met een natuurlijk kristal, zoals bergkristal," zegt Stella dromerig.

"Bergkristal? Bestaan die nog? Wat ben je toch een denker," lacht Saartje.

"Maar stel dat ze nog bestaan..."

"Dan missen ze waarschijnlijk de juiste niet-lineaire optische eigenschappen. Ze kunnen de fotonen niet splitsen zoals BiBO dat doet."

Uiteindelijk slagen ze erin om met de laser twee gelijktijdige fotonen te genereren en via het kristal een verstrengeld fotonenpaar op te wekken. Met hun opstelling voeren ze een reeks metingen uit volgens verschillende hoeken van polarisatie.

Hiermee testen ze de Bell-ongelijkheid en dus de fundamentele aard van de werkelijkheid.

Samen buigen ze zich over de gegevens en analyseren ze de correlaties tussen de gemeten fotonen. Het experiment vordert en langzaam zien ze een vertrouwd, maar nog steeds wonderlijk patroon. De wereld is vreemder dan Einstein had gehoopt en precies zoals kwantummechanica in het verleden voorspelde.

"Ik denk dat we precies hebben gedaan wat ze van ons verwachten en binnen..." Saartje kijkt op de klok, "44 minuten. Nice!"

Ze geven elkaar een virtuele high-five. De stem van hun docent klinkt door de ruimte. "Top gedaan, meiden. Jullie zijn de snelste van de klas. Ik had ook niet anders verwacht. Terwijl de rest nog bezig is, hebben jullie even pauze. Jullie mogen de VR-set afzetten."

"Kom je even langs?" vraagt Saartje. Stella knikt. Ze zet de VR-set af, knippert even met haar ogen als ze de echte wereld weer ziet en zet hem vervolgens weer op. "Ga naar Saartje," zegt ze hardop.

Haar avatar verschijnt weer naast die van Saartje, maar dan op een

andere locatie. De ruimte ziet er anders uit dan normaal. Ze heeft alles ingericht in een jaren '70-stijl. Een trippy behang, zitzakken met bloemetjesgordijnen en een dromenvanger voor het raam. Het geeft een huiselijk maar energiek gevoel. Als VR een geur zou kunnen hebben, zou het sowieso naar wierook ruiken.

"Wat heb je met deze ruimte gedaan?" vraagt Stella. Saartje lacht.

"Het is maar een tijdelijke upgrade. Simon vertelde me over deze tijd en jij hebt het vaak over van die vage dingen waar ze het toen over hadden, dus dacht ik dat je het wel leuk zou vinden."

"Ik vind het geweldig! Zoiets heb ik hier nog nooit gezien!"

"Wat bedoel je met hier?" vraagt Saartje. Stella negeert het antwoord.

"Heb je die hack nog steeds? Kunnen we meekijken hoe Jason klungelt met de opdracht?"

"Ja, zeker!" Er verschijnt een virtueel toetsenbord en nadat Saartje een unieke code invoert, verschijnt er een scherm in de ruimte. Hierin zie je een afspiegeling van het klaslokaal waar ze eerder waren. Dit keer zien ze de avatars van Jason en nog een andere jongen. De avatars geven nooit weer hoe iemand er echt uit ziet. Iedereen heeft of een mannelijk, of een vrouwelijk lichaam. Meer variaties bestaan er niet. Alleen het hoofd, dat wordt geregistreerd door de camera's om je heen en is dus, enigszins realistisch.

"Volgens mij hebben ze de verkeerde combinatie van een laser en kristallen. Er vindt te veel absorptie van het licht plaats," ziet Stella. Saartje lacht.

"Wat?" vraagt Stella.

"Niets..." Ze kijken hoe Jason zijn frustraties uit op zijn teamgenoot. Hij is samen met Fin, die er helemaal niets van begrijpt en zit na te denken wanneer hij weer zijn muziek kan luisteren of maken. Hij negeert Jasons emoties en knikt met zijn hoofd op een beat die hij straks wil spelen.

Dan lijkt Jason zijn fout te hebben opgemerkt. Hij teleporteert zichzelf naar het scherm en toetst iets nieuws in. Er verschijnen extra kristallen op de tafel. Saartje sluit het scherm weer en stopt met gluren.

"Ze moesten eens weten dat je dit kon," zei Stella.

"Ach, een beetje spioneren bij de tegenpartij moet kunnen, toch?"

Ben je al klaar voor het debat tegen hem?"

"Altijd," glimlacht Stella. Ze vindt het fijn dat Saartje haar aanspoort om haar best te doen op de opleiding. Soms raakt ze zichzelf kwijt in de zinloosheid van het leven. Stel het universum is zo groot als ze op de universiteit beweren, dan zijn wij slechts minuscule wezens die rondlopen op deze aarde. Welke verschil maakt dan haar handelen. Wie is ze zelf in dit grote geheel? Ze kan heel theoretisch naar zichzelf kijken, als een lichaam dat opgebouwd is uit deeltjes die om elkaar heen vibreren. Hoewel ze in haar opleiding al dit soort vraagstukken behandelen, kijken ze zelden naar de zingeving ervan. Waarom doet ze het allemaal? Om vervolgens elke dag weer voor het scherm te gaan zitten en over theoretische vraagstukken na te denken, maar er dan voor betaald te krijgen?

Saartjes enthousiasme is echter aanstekelijk en als ze merkt hoe goed ze is in het onthouden van dingen en het oplossen van wetenschappelijke uitdagingen, geeft haar dat een boost van zelfvertrouwen.

Ze praten nog even verder over verschillende lessen, totdat ze weer worden opgeroepen door de docent. Iedereen is klaar met de opdracht of heeft het opgegeven.

Beiden klikken ze op de uitnodiging en verschijnen ze weer in het klaslokaal waar hun opstelling staat. Dit keer staan er avatars van hun hele klas in de ruimte. De docent spreekt iedereen toe: "Deze opstelling was het snelst klaar en werkt het beste. Stella en Saartje, kunnen jullie uitleggen wat jullie hebben gedaan?" Terwijl Saartje het woord neemt, kijkt Stella naar Jason. Hij werpt haar een boze blik toe. Stella moet er innerlijk om lachen. Wat kan hij toch zielig doen.

Na een ochtend in de VR-omgeving is Stella blij als ze de bril weer af kan zetten. Het duurt altijd een tijdje voordat haar ogen weer helemaal gewend zijn aan de ruimte. Ze raakt haar armen weer even aan om te voelen of ze echt zijn.

Stella staat op en loopt naar de keuken. Het is erg stil en leeg. Ze kijkt rond. Haar moeder is naar haar werk. Het keukenblok bestaat slechts uit een wasbak, een koelkast en een oven om dingen op te warmen. Daarnaast is er nog een keukeneiland met twee

barkrukken en op het blad een koffieapparaat. Stella draait zich om. "Lunch wordt zo bezorgd," staat er op de tablet die ingebouwd is in de muur. Ze zet het raam alvast open en veegt het bericht op de tablet naar links. Een video start automatisch. "Durf te dromen, durf te creëren. Met deze nieuwe Mind XD kun jij jouw dromen registreren en door AI laten visualiseren. Beleef je dromen opnieuw en nodig je vrienden uit om deze samen virtueel te ervaren."

Stella laat de man op de achtergrond spreken terwijl ze naar het keukeneiland loopt en het koffieapparaat vraagt haar een latte macchiato te maken. Ze kijkt hoe de melk langzaam in de hoge kop stroomt. Het werkt voor haar meditatief om lang op één bewegend iets te focussen. Meditatief, hoort ze zichzelf denken. Haar moeder zou weer een opmerking maken over dat ze zo'n woord zou gebruiken. Dat is iets uit geschiedenisboeken. Nu is het veel makkelijker om rustig te worden. Zet de VR-set even op met dat ene nieuwe programma of pak een pil, hoort ze haar moeder in gedachten zeggen. Ze grinnikt hardop. Stella's moeder vindt het altijd belangrijk dat zij met de tijd meegaat, terwijl ze zelf nog Windows 15 gebruikt.

De latte is klaar en Stella neemt een eerste slok. Hij heeft precies de juiste temperatuur om direct te drinken. Ze houdt van de geur van melk en koffie. Dan voelt ze zich helemaal thuis, ondanks dat ze alleen is. Soms voelt ze een leegte, een stilte in de drukte van het online leven om haar heen. Haar moeder is vaak weg en dan zit ze alleen in hun appartement op de 24e verdieping. Ze kijkt uit het raam naar de stad vol hoge gebouwen. Ze zien er bijna allemaal hetzelfde uit, grijs, hoog en met veel ramen. Erachter hangen de wolken op dit moment laag, waardoor je de bergen die er normaal zijn, niet kunt zien. Naar buiten hoeft je vrijwel nooit. Alles wat je nodig hebt, vind je binnen in het gebouw.

Om haar gedachtes af te leiden, scrolt ze even over haar telefoon. Ze kijkt niet eens echt naar de berichten of video's die langs haar ogen glijden. Het voelt alsof ze niet echt leeft, alsof alles om haar heen een simulatie is. Als je kijkt naar hoe het universum is opgebouwd, is dit te vergelijken met één enkele atoom in je eigen lichaam. Hoe weten we dat we niet onderdeel zijn van een ander

organisme? Wordt dan alles wat ze ervaart bestuurd door iets of iemand anders? Zo voelt het in deze wereld soms wel. Offline afspreken wordt ontmoedigd. Dan kan de overheid je natuurlijk niet controleren. In haar dromen heeft ze meer het gevoel dat ze echt leeft.

Stella's gedachtestroom wordt gestopt als ze de drone naar haar raam ziet vliegen. Hij landt op een plateau voor het raam en zet een metalen doos neer. Hij wacht totdat Stella het eten eruit heeft gepakt en neemt vervolgens de doos weer mee. De geur van een warme curry komt haar tegemoet als ze de deksel van het potje haalt. Ze opent het zakje met warm naanbrood en pakt de meegeleverde lepel in haar hand. Tijdens het eten vraagt ze zich af of dit eten vroeger hetzelfde smaakte.

Toen de groenten nog niet in fabrieken werden geproduceerd, toen je het nog zelf in je keuken kon bereiden. In de tijd dat energie steeds schaarser en duurder werd, moesten alle mensen van het gas af. Helaas bood dat uiteindelijk geen oplossing. Ook elektra werd te duur, zonnepanelen gingen kapot en waren slecht leverbaar en subsidies ervoor waren niet meer verkrijgbaar en alle extra stroom die je ermee opwekte moest je een belasting over betalen. Een tijd lang kon er geen eten gekookt worden thuis en maar weinig stroom gebruikt worden. Toen deze crisis voorbij was, kwam er een opleving van de online wereld. Nadat iedereen er maar beperkt gebruik van had kunnen maken, ging men overcompenseren. Het zelf koken, dat kwam echter niet terug. De hele industrie was er al op ingericht dat eten bij iedereen langsgebracht kon worden en dat is niet meer veranderd.

Na de lunch staat Stella in de lift naar beneden. "Verdieping 5," zegt ze hardop. De lift begint te bewegen. Ze hoeft maar een keer langzaam met haar ogen te knipperen en de deuren openen al. Ze is precies op tijd voor haar sessie met Silvia, haar psycholoog. "Loop maar direct door," zegt de receptioniste. De ruimte van Silvia is fijn ingedeeld.

Een van de muren lijkt op het eerste oogopslag volledig een raam te zijn. In plaats van de stad vol gebouwen en rumoer, zie je echter een stillevens dat ontzettende kalmte uitstraalt. Je kijkt uit over een verzameling aan donkergroene boomtoppen die uitsteken boven

een laagje mist. In de verte erachter zie je de bergen die ook achter de stad te vinden zijn.

Er staan twee ontspannen stoelen schuin naar elkaar gericht. De rugleuning helt iets naar achteren en het zitvlak is groot genoeg voor Stella om er in kleermakerszit op te zitten. Dat maakt ze erg comfortabel.

“Ga lekker zitten,” zegt Silvia, terwijl ze twee koppen latte macchiato maakt voor haar en Stella. Ze zegt maar niet dat ze er net een op heeft en pakt hem dankbaar aan. Silvia is nog redelijk jong voor een psychologe, begin dertig ongeveer. Ze vraagt Stella hoe het met haar gaat. Met haar bos krullend haren en fijne glimlach, ziet ze er prettig uit om naar te kijken. Ze knippert altijd langzaam met haar ogen, waardoor je je snel bij haar op je gemak voelt. Stella is gestart met de sessies omdat ze een doel in haar leven miste. Ze kan zich zeker helemaal op school richten, dat is zelfs vaak wat het beste werkt, maar daaromheen voelt ze zich continu ongemakkelijk. Ze voelt alsof ze bekeken wordt, alsof ze geen vrijheid heeft om te doen en laten wat ze wil. En als ze die vrijheid zou hebben, zou ze niet eens weten wat ze ermee zou doen. Ze merkt dat ze gewend is om anderen te volgen, terwijl ze het liefst zelf op avontuur zou gaan.

“Wel oké,” antwoordt Stella op Silvia’s vraag, “Weer een project als beste gedaan op school.”

“Dat is zeker fijn om te horen. Werkte je weer met Saartje samen?”

“Ja,” antwoordt Stella kort. Ze heeft niet veel zin om te praten, al is Silvia echt geen verkeerde vrouw en het is fijn om iemand fysiek te kunnen spreken. Stella weet alleen nooit wat ze haar moet vertellen. Zoveel maakt ze niet meer mee. Moet ze dan maar over haar dromen vertellen? Dan denkt ze zeker dat ze gek is.

“Zijn er nog dingen die je graag zou willen vertellen?” Stella schudt nee. “Dan zou ik graag eens een techniek op je willen uitproberen om te kijken hoe je onderbewustzijn daarop reageert.”

“Onderbewustzijn?” vraagt Stella. In haar dromen heeft ze die term wel eens gehoord, maar in het echte leven nog niet. Ze vraagt zich af op welke manier Silvia het bedoelt.

“Je mag zo lekker achterover gaan zitten en dan ga ik je een aantal vragen stellen. Als het je lukt, kom je in je onderbewuste terecht en

zie je de antwoorden voor je. Die kun je dan achteraf met me delen.”

“Is goed,” antwoordt Stella, ze denkt er vooral aan dat ze dan niet hoeft te praten.

“Sluit je ogen maar en leun lekker achterover,” Stella volgt de instructies op. “Stel je voor dat je ergens zit, met je ogen gesloten, maar dat je alleen maar rustgevende geluiden hoort. Wat hoor je dan?” Silvia wacht even voordat ze verder praat.

“Focus je op deze geluiden en laat de ruimte om je heen voor wat het is. Zo meteen ga ik aftellen van 3 naar 0. Bij 0 open je in gedachten je ogen in jouw innerlijke wereld en kijk je om je heen wat je ziet. 3... 2... 1... 0...”

Hoofdstuk 2

“Jullie mogen langzaam jullie handen en voeten weer bewegen, jullie heupen en schouders... Voel wat je nodig hebt, strek je lichaam uit, ga even op een zij liggen en wanneer je er klaar voor bent mag je je ogen weer openen. Neem de tijd die je nodig hebt om op een zachte manier terug te komen in deze ruimte.”

Astra opent haar ogen. Ze ziet de wereld om haar heen weer helder. De kleuren van de bladeren, de textuur van de boomschors, de hoge grassprietten, de enkele bloemen die de aankomende herfst overleefd hebben. Ze lijken allemaal feller. Ze voelt de aanwezigheid van alle mensen om haar heen. Iedereen is gekleed in wit, licht doorschijnend wit. Ze zitten allemaal op kussens en matjes in het gras. Iedereen kijkt haar aan. Hadden ze door dat ze weer in slaap was gevallen? Dat gebeurt haar zo vaak tijdens meditaties. Ze gaat zo diep, dat ze het gevoel heeft een andere wereld te bezoeken, een wereld vol mogelijkheden, vol comfort en mentale uitdagingen.

De begeleider van vandaag kijkt haar vragend aan. “Alles goed?” Astra knikt. Ze voelt zich nog wat duizelig en afwezig, maar dat hoeft de groep niet te weten. De aandacht wordt al zo vaak op haar gericht.

Iedereen pakt stilzwijgend hun yogamat en meditatiekussen op. Ze hebben geleerd nog niet met elkaar te praten totdat ze hun ontbijt gegeten hebben. Dat geeft hen de tijd om hun visualisaties te verwerken en integreren. Astra legt het matje en het kussen in een kist, waar de rest van de groep ze ook legt en loopt verder over het gras dat de meditatietent omringt. In de verte ziet ze al de eetzaal. Deze wordt afgedekt door hoge doeken die in puntvormen richting de hemel reiken. De wanden ontbreken, waardoor ze al van een afstandje de ruimte in kan kijken.

De zaal staat vol met een twintigtal tafels, waar allemaal vier of zes mensen aan kunnen zitten. Elke tafel ziet er weer anders uit, vierkant, rond, rechthoekig. Ze zijn gemaakt van verschillende hout- of steensoorten. Net als de stoelen die erbij staan. Sommigen zijn bekleed met handgeweven stof of in een unieke kleur geverfd.

De eetzaal wordt overdekt door een verzameling van houten palen en ertussen gespannen doeken. Het is bijzonder hoe hoog ze de doeken in het midden hebben kunnen spannen.

De mannen zitten al in de eetzaal. Die mediteren apart. Ze schuift bij haar vader aan tafel aan en glimlacht al even naar hem. Hij blijft zich op zijn eten focussen en neemt elke hap opnieuw bewust tot zich. Soms zou Astra willen dat ze eens heerlijk ongezonder eten naar binnen kon stoppen, gewoon lekker onbewust, zich even laten gaan. In haar dromen wordt er heel anders met voedsel omgegaan. Ze kan zichzelf zomaar een latte macchiato maken. Tenminste zo noemt ze het daar. Hier zouden ze het woord niet kennen, als het al een echt woord is.

Ze slurpt haar dikke groentesoep naar binnen, ondanks de veelzeggende blikken van haar vader. Als ze op tijd klaar is, kan ze nog even in haar eentje het bos in, voordat haar dagtaak begint. Die dag is ze ingedeeld in de moestuin. Omdat ze net twintig geworden is, is het de eerste keer dat ze hier gaat werken. Ze heeft nog geen idee wat haar te wachten staat, maar ze maakt zich er niet zo druk om. Hoe lastig kan het zijn om wat planten water te geven?

Zodra ze op wil staan, houdt haar vader haar met een stevige hand op haar arm tegen. Hij neemt de tijd om zijn laatste lepel soep met zijn andere hand naar binnen te schuiven en begint dan te spreken. "Ik wil nog even met je praten," zegt hij.

Astra knikt gehoorzaam en blijft zitten, ondanks dat hij haar arm weer loslaat.

"Ik hoor steeds vaker geruchten dat je anders denkt. Dat je moeite hebt met het opvolgen van de stappen die je moet zetten." Astra wil haar mond opentrekken, maar haar vader gebaart haar te zwijgen.

"Ik ga je niet op de kop geven. Ik begrijp waar je vandaan komt. Nog sterker, ik ben zelf zo geweest. Toen ik voor het eerst op het land ging werken op mijn twintigste, ben ik op een koe gaan zitten om over de velden te rijden. Ik pakte zijn horens vast en prikte hem in de zij, waardoor hij ging rennen."

Astra lacht en ze ziet zelfs haar vader een klein beetje glimlachen. Zijn groene ogen stralen. "Misschien grappig, maar zeker niet slim. Dat beest was dagenlang van streek. Nu weet ik dat jij heel liefdevol bent voor dieren en daar maar ik me ook geen zorgen om. Maar die

impulsen van jou, je moet ze net als mij leren beheersen. We hebben hier een liefdevolle community van mensen om ons heen. Als je onrust veroorzaakt, als je andere ideeën hebt, gaan mensen denken dat je hier niet langer thuishoort. Het moet een safe space blijven voor iedereen en als je in alles meegaat, zullen mensen ook jou de safe space laten ervaren. Maak het jezelf niet te lastig.”

“Ja vader, ik zal me gedragen vandaag.” Astra knikt gehoorzaam en staat voorzichtig op. Als haar vader terug knikt weet ze dat ze weg kan lopen. Dit is niet de eerste keer dat hij haar zo toespreekt. Hij wil altijd even zijn zegje doen. Op zich kan ze het wel waarderen dat hij het wil doen, maar ze kan het ook niet helpen om dingen anders te doen zoals ze verwacht worden. Vaak overkomt het haar gewoon. Als ze iedere dag alleen maar de regels volgt, heeft ze het gevoel dat ze niet écht leeft. Ze wil ontdekken, genieten. Astra kijkt naar de door kristallen aangestuurde grote klok die als paradepaardje aan de muur hangt. Ze merkt op dat ze geen tijd meer heeft om het bos in te gaan. Al snel wordt ze verwacht bij de moestuin.

Op haar blote voeten loopt ze door het gras. Hier kan ze enorm van genieten. Af en toe prikt het, maar het zorgt ervoor dat ze voelt dat ze aanwezig is. Dat ze echt in deze wereld is. Het werkt aardend, zou haar vader zeggen. Ze moet een flink stuk lopen. Ongeveer dertig minuten. De velden zijn het hart van de community. Eromheen liggen allemaal lemen huisjes, tenten met bouwsels eromheen, yurten en hutten. Iedereen heeft vanuit hun eigen verlangen iets gebouwd of vanuit hun oude cultuur iets meegenomen naar deze safe space en hun eigen thuis gecreëerd. Niet dat Astra zich dat kan herinneren. Het is ontstaan voordat zij geboren was, voordat haar ouders geboren waren.

Als ze om zich heen kijkt naar al het leven dat hier is, voelt ze zich dankbaar, maar ook alleen. Ze ziet een gezin met jonge kinderen en lacht. De ouders zijn aan het stoeien zijn om een stel kinderen hun witte kleding aan te laten trekken. Ze ziet een meisje dat nog snel en vlijtig iets in haar schrift schrijft, voordat ze naar haar les gaat. Zelf voelt ze zich een buitenstaander. Ze heeft genoeg mensen om zich heen, dat is het niet, maar ze voelt zich als enige anders. Zelfs haar vader, die zegt als jongen hetzelfde te zijn geweest, lijkt haar

nu voor haar gedrag te veroordelen. Haar moeder heeft ze nooit gekend. Overleden bij haar geboorte, zoals ze gehoord heeft. Door de community om zich heen, zijn ze echter niet alleen op elkaar aangewezen. Ze heeft ook een groepje met wie ze omgaat. Liam en Akas, de jonge en ondeugende buurjongens, zorgen dat er tenminste nog eens af en toe iets te beleven is. Radia is haar buurmeisje van de andere kant. Met haar loopt ze meestal samen naar de ochtendmeditatie, maar spreken doen ze niet veel. Ze houdt zich goed aan alle regels, maar is wel ook ontzettend lief voor Astra. Als ze zich verward voelt, niet aanwezig, gevangen in haar gedachtes, dan komt Radia bij haar zitten. Haar wereld is echter klein. Ver komt ze meestal niet. Dus eigenlijk zou ze veel enthousiaster moeten zijn over deze nieuwe taak in de moestuin. Of over twintig worden in het algemeen.

In de verte ziet ze al de moestuinen. Er staan metalen constructies in de vorm van piramides en andere vormen omheen gebouwd. Ze heeft ze wel eens eerder gezien, maar eigenlijk nooit geweten waar ze voor dienden. Dat zal ze vandaag allemaal te horen krijgen. Er staan al een paar vrouwen te wachten. Ook voor hen is het de eerste keer. Ze worden samen ingewerkt. Astra kent hen niet, maar glimlacht vriendelijk. Ze zal maar eens proberen een goede indruk te maken. De begeleider staat er al. Het is een vrouw die niet veel ouder is als haarzelf, misschien achtentwintig. Dat komt omdat, wanneer je kinderen krijgt, je niet langer in de moestuin hoeft te werken. De begeleiders zijn daarom nooit erg oud, heeft ze gehoord. Met acht jaar ervaring is ze hier waarschijnlijk al als een van de langste.

De laatste van de groep komt aanrennen. Astra lacht vanbinnen voor de manier waarop. Ze heeft zich duidelijk gehaast en is van tevoren nog even in het bos geweest. Dat is te zien aan de takjes die nog in haar haren steken. Dat had zo Astra zelf kunnen zijn. Met een extra rechte rug gaat ze in de groep staan. "Ik ben er".

De begeleider kijkt ongemakkelijk. Ze weet niet goed wat ze ermee aan moet, dus laat ze het maar voor wat het is. Astra kijkt naar het meisje en ze kijkt terug. Het valt haar op dat Astra haar lachen in moet houden. "Ik ben Pauline", fluistert ze. "Astra". Ze geven elkaar achter hun rug om een snelle hand.

“Welkom allemaal, vandaag gaan jullie voor het eerst ervaren hoe het is om in de moestuin te werken. Jullie zullen nog niet meteen veel werk verrichten, maar dat is oké. Het gaat erom dat jullie het op de juiste manier doen. Voedsel is een van de belangrijkste bouwstenen van onze community. Met de verkeerde voeding, kan iedereen in een verkeerde energie terecht komen, waardoor ons bewustzijnsniveau zal dalen en er conflicten zullen ontstaan. De energie die jij aan de voeding meegeeft, zal overgedragen worden op de mensen die ervan eten. Dit hebben jullie vast al vaker gehoord, maar vandaag wil ik het jullie vooral laten ervaren. Ga allemaal maar op jullie knieën zitten en hou een pompoen die op dit veld groeit vast in jullie handen.” Iedereen volgt de begeleider op, ook al worden de witte jurken direct vies van de modder.

“Sluit je ogen en probeer te voelen hoe de pompoen aanvoelt. Is hij stil en dood? Of heeft hij een eigen energie? Probeer dat maar even te ervaren.” De begeleider is even stil, maar het lukt Astra daadwerkelijk om het te voelen. Ze had hier al van gehoord, maar ze had het nog nooit zo sterk ervaren. Het doet haar denken aan iets waar ze over gedroomd had. De energie waar de begeleider het over heeft, zou in haar dromen een trillingsfrequentie worden genoemd. Elk object in dit universum is opgebouwd uit kleine deeltjes die om elkaar heen vibreren op verschillende snelheden. Ze heeft wel eens gelezen dat mensen dachten dat deze frequenties invloed konden hebben op je emoties en je bewustzijn. Hoe hoger de snelheden, hoe hoger het bewustzijnsniveau, hoe positiever het resultaat dat iets geeft. Als je ervan uitgaat dat je zelf ook een trillingsfrequentie hebt en frequenties die met elkaar in aanraking komen elkaar beïnvloeden, kun je dus ook de pompoen beïnvloeden.

“Ervaar of je bewust jouw energie kunt overdragen naar de pompoen. Voel liefde ervoor, dankbaarheid dat het ons wil voeden. Kun je voelen dat de energie die de pompoen vibreert sterker wordt?” Met haar ogen nog steeds gesloten knikt Astra ja. Ze vraagt zich af of je dit zou kunnen meten. Wetenschappelijk zou kunnen vastleggen.

“Open maar allemaal jullie ogen,” de groep volgt haar aanwijzing op. Iedereen is duidelijk onder de indruk, zelfs Pauline kijkt

verwonderd voor zich uit. “Wees gerust, als jullie eens een slechte dag hebben, nemen de groente dat niet meteen over. Zien jullie de bouwsels eromheen? Die helpen om positieve energie te geleiden en maken een verbinding met zowel het universum als de aarde. Maar het is wel belangrijk om zo vaak als het kan een zo positief mogelijke energie uit te stralen. Daarom mediteert ook iedereen ’s ochtends voor het eten. Op het bord is voeding het meest gevoelig voor de energie van degene die het gaat eten. Gehaast hiernaartoe komen is dus geen optie.” Bij de laatste zin kijkt ze naar Pauline, maar daarna ook naar Astra. Ze heeft waarschijnlijk al wat gehoord over haar reputatie.

Ze krijgen allemaal de opdracht om de pompoenen die groot genoeg zijn, liefdevol van hun stronk te verwijderen en in een rieten mand te doen die straks naar de verschillende keukens gebracht gaat worden voor de soep van morgenochtend. Pauline en Astra gaan samen aan de slag.

“Die jurk blijft niet echt schoon zo, hè,” grapt Pauline. Ze probeert een vlek weg te vegen, maar maakt het alleen nog maar erger. Astra wil het liefste modder van de grond pakken en het er extra overheen smeren, maar ze denkt aan de woorden van haar vader en houdt zich in.

“Niet echt nee. Vanuit welke kant in de community kom jij?”

“Het oosten,” antwoordt Pauline, “Helemaal aan de andere kant van de oude mijn.”

“Mijn? Ik wist niet eens dat die hier waren. Ik kom uit het westen, dat is waarschijnlijk waarom we elkaar nog nooit gezien hebben.”

“Instant BFF’s, of niet?” vraagt Pauline

“BFF’s?”

“Best Friends Forever!” zegt ze enthousiast.

Astra glimlacht breed. “Deal!” ze heeft zich nog nooit zo snel bij iemand op haar gemak gevoeld. Ondanks hun gedol, krijgen ze het voor elkaar om de meeste pompoenen te verzamelen van iedereen. Anderen hielden ze misschien wat langer vast om hun energie ernaar te sturen, maar zij hebben wel dankjewel gezegd, iedere keer dat ze er een plukten. Dus dat vonden ze prima. Als ze de laatste pompoenen uit de rij in de kist laten vallen, geven ze elkaar een high five. Nice!

Astra kijkt rond. Ze kan er wel aan wennen om op deze manier iets bij te dragen aan de community. Het is minder erg dan ze zich had ingebeeld. Ook al zijn het velden, het voelt wel alsof ze in de natuur bezig is. En het allerbelangrijkste: Ze voelt zich niet alleen. Samen hebben ze best veel pompoenen weten te plukken. Ze merkt op dat ze zich echt best trots voelt.

Ernaast ligt een courgetteveld. Daar is een ander groepje aan de slag, dat hier natuurlijk al langer werkt. Dat zie je aan hun jurken die schoner blijven dan die van Astra en Pauline. Ze weten vast hoeveel werk het kost om de vlekken er weer uit te krijgen. Haar blik valt op een van de meiden uit de groep. Ze heeft felrode haren, dat zie je niet vaak hier. Haar haren vallen krullend langs haar schouders en als ze zich toevallig omdraait ziet Astra haar subtiele glimlach. Ze kijkt op een liefdevolle manier naar iedere courgette die ze in haar handen heeft en als ze ze in een mand naast haar legt, streelt ze er nog even met haar lange vingers langs. Het valt Astra op hoe het zonlicht achter haar, haar volle borsten highlight, iets waar ze nog nooit bij een andere vrouw naar gekeken heeft. Voelt ze zich jaloers? *Aan mijn borsten is niet veel bijzonders*, denkt ze.

“Weet jij wie dat is? Daar met die rode haren?” vraagt ze aan Pauline. Omdat ze de vrouw nog niet eerder heeft gezien, is de kans dat ze uit het oosten komt zeker aanwezig.

“Haar ken ik al mijn hele leven, helaas. Dat is mijn zus. Zij was hier natuurlijk al braaf op tijd, maar ik moest nog even de kippen achterna rennen die de bosjes in waren gegaan. Dat was haar niet eens opgevallen. Na de meditatie gaat ze altijd rechtstreeks door. En dan mag ik de eieren rapen, want ja als die het te warm krijgen, zijn ze niet meer te eten. En je wil niet weten wat er gebeurt als ze er een paar dagen liggen...”

Astra hoort alleen maar dat het Paulines zus is. Hoe klein is de wereld. Er is iets dat haar onder de indruk maakt van de vrouw, maar wat weet ze niet. Ze besluit het van zich af te schudden.

“Ik denk dat ik maar eens naar huis ga. Na al dat fysieke werk heb ik wel behoefte aan een dutje,” geeft Astra aan. Ze geeft Pauline een blij knuffel en roept “Tot morgen” naar de rest van de groep. De begeleider was al weg en had aangegeven dat ze deze eerste keer zelf mochten bepalen hoelang ze bleven. “Ben je ervan bewust hoe

lang je goede energie kunt uitstralen, als dat niet meer lukt, dan kun je beter de volgende dag weer verder gaan”, had ze gezegd. Astra begint hetzelfde pad terug te lopen en is zich weer bewust van de blote voeten op het gras.

Deze wereld móét echt zijn. Ik voel dat hij echt is.

Het ene moment heeft ze het gevoel dat deze wereld te goed is om waar te zijn, alles is zo harmonieus, maar het andere moment denkt ze iets te missen. Alles is iedere dag zo hetzelfde en de regels... ze is niet zo goed met regels. Zo wordt het nu van haar verwacht om naar huis te gaan. Al weet haar vader natuurlijk niet hoe laat ze stopt in de moestuin. Ze besluit linksaf te slaan en gaat het bos in. Hier is het donker, de kleuren zijn wat minder fel en ze vindt het makkelijker om hier te ontspannen. Ze heeft sowieso het gevoel dat ze vaker slaapt dan anderen, dat ze minder energie heeft. Hier in het bos kan ze makkelijk slapen. Ze kiest een van de hangmatten uit die er al jaren hangen en nog maar weinig gebruikt worden en tilt zichzelf omhoog om erin te gaan liggen. In het begin is ze even onhandig bezig en schuift ze met haar voeten om er niet uit te vallen. Als ze een comfortabele houding heeft gevonden, duurt het niet lang of ze is weer in slaap gevallen.

Hoofdstuk 3

“Als ik bij het getal nul ben, keer je langzaam terug, 3...2...1...0” Stella opent haar ogen en beseft dat ze nog steeds in de stoel van de psycholoog zit. Deze staart verward naar haar scherm. Ze zwijgt, kijkt dan Stella aan en vervolgens weer naar het scherm. Stella heeft geen idee wat er gebeurd is. Ze had het gevoel dat ze diep geslapen had en weer een van haar levendige dromen had, een van haar dromen waarbij ze midden in de natuur leefde, met tal van anderen, met haar vader.

Silvia begint snel op de computer te tikken, terwijl ze tussendoor angstig naar Stella kijkt en vervolgens weer naar het scherm. “Is er iets?” vraagt Stella. Silvia zegt niets. Stella beweegt haar hoofd zodanig dat ze kan kijken wat ze aan het doen is. Dan schakelt ze snel het scherm uit. Stella had nog net kunnen zien dat ze iets verzond.

“Sorry, ik moet gaan,” zegt Silvia.

Voordat Stella kan reageren, stormt de psycholoog de ruimte uit. De deur laat ze door haar snelheid op een kier staan. Verward blijft Stella zitten in de stoel. Wat is er zojuist gebeurd? Had het te maken met wat ze allemaal gezien had? Of was er iets compleet anders aan de hand?

Ze denkt terug aan de beelden van tijdens de hypnose. Alles voelde zo echt. Het gras onder haar blote voeten... Ze had het nog nooit ervaren, maar zo zou het volgens haar moeten voelen.

Dit is de echte wereld, ik leef hier en nu.

Leeft ze zo erg in een illusie dat Silvia ervan geschrokken is? Stella besluit uit haar gedachtes te stappen, van de stoel af. Ze wilt snel weggaan, maar toch valt haar oog op het scherm. Kan ze nog iets terugvinden? Ze probeert de computer aan te zetten, maar deze is met een vingerafdruklezer beschermd. Ze kijkt naar de deur die nog steeds op een kier staat. Om te voorkomen dat ze betrappt wordt, loopt ze door de deur naar buiten.

Als ze door de gang loopt, negeert ze de schilderijen aan de muur, die haar normaal fascineren. Ze kijkt recht vooruit.

Ik moet hier weg.